

ČÍSLO 14
2008 - 2009

Učební

ROČNÍK 34

OKRESNÍ KOLO OLYMPIÁDY V ČESKÉM JAZYCE

17. března 2009, Klub DDM Rakovník

JMÉNO	TŘÍDA	BODY	POŘADÍ	POZNÁMKA
Martina Nistorová	IX. A	15	8. – 9.	Olympiády se zúčastnilo 27 soutěžících.
Martina Müllerová	IX. B	11	14. – 16.	
Jana Chalupová	IX. A	7	20. – 21.	

OKRESNÍ KOLO ZEMĚPISNÉ OLYMPIÁDY 2009

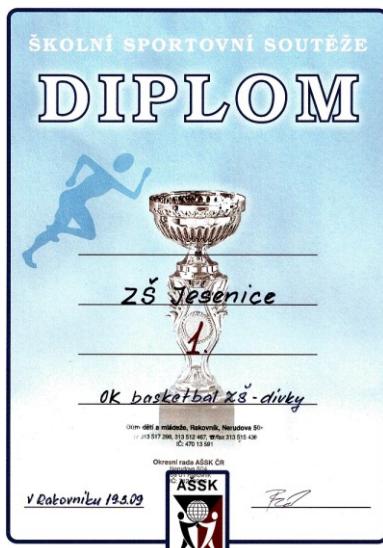
18. března 2009, Rakovník

KAT.	JMÉNO	TŘ.	PRÁCE			BODY	MÍSTO
			BEZ ATLASU	S ATLASEM	S MAPOU		
B	Petr Brož	7.	21	7	6	34	6.
	Martin Tauš		15	7,5	3	25,5	8.
C	M. Müllerová	9.A	26	16	8,5	50,5	5.
	A. Korbelová	8.	26	13	4	43	7.

OKRESNÍ KOLO V BASKETBALU ZŠ 2009 – DÍVKY

19. března 2009, Rakovník

	ZŠ JESENICE	3. ZŠ RAKOVNÍK	ZŠ NOVÉ STRAŠECÍ	2. ZŠ RAKOVNÍK	SKORE	BODY	MÍSTO
ZŠ JESENICE		11 : 6	9 : 7	10 : 4	30 : 17	6	1.
3. ZŠ RAKOVNÍK	6 : 11		8 : 7	6 : 5	20 : 23	4	2.
ZŠ N. STRAŠECÍ	7 : 9	7 : 8		9 : 4	23 : 21	2	3.
2. ZŠ RAKOVNÍK	4 : 10	5 : 6	4 : 9		13 : 25	0	4.

Nejlepší střelkyně turnaje: Katka Mutinská → 15 bodů

KROUŽEK KARATE A KICKBOXU

Naše škola karate a kickboxu zde funguje již 14. rokem. Těmto kontaktním sportům se věnují cvičenci různých věkových kategorií. Od 6 do 15 let jsou to žáci základních škol, ovšem docházejí sem i dorostenci a dospělí. Všichni se u nás učí disciplíně a základům sebeobrany a ti, kteří vydrží déle, se mohou naučit bojovému umění a jeho filozofii.

Vladimír Jastrzebski, vedoucí kroužku

SOUTĚŽ

- Masarykova obchodní akademie Rakovník
- Rakolympiáda, o. s.
- ve spolupráci s Rabasovou galerií Rakovník

vyhlašuje

pro žáky základních a středních škol

FOTOGRAFICKOU SOUTĚŽ

Tak se žije u nás

PROPOZICE:

Do soutěže lze přihlásit vlastní fotografiu zhotovenou fotoaparátem, mobilním telefonem nebo experimentální technikou, ve které žák/žákyně zobrazí své okolí – město, krajinu, lidské osudy, přírodní krásy, ekologické katastrofy...
Formát soutěžního díla není ničím omezen.

KATEGORIE:

I.	Žáci do 5. třídy ZŠ
II.	Žáci od 6. do 9. třídy ZŠ

PROPOZICE:

- Zadní stranu soutěžních fotografií označte celým jménem, třídou a kontaktními údaji školy (ZŠ a MŠ Jesenice, Školní 323, 270 33 Jesenice; telefonní číslo: 313 599 286).
- Fotografie doručte do Rabasovy galerie Rakovník do 5. června 2009.
- Porota vybere v každé kategorii nejlepší práce a jejich autory odmění.
- Předání cen proběhne při slavnostní vernisáži výstavy vybraných prací v Rabasově galerii ve čtvrtek 11. června 2009 ve 14 hodin.
- Přihlášené práce si bude možné vyzvednout v Rabasově galerii do konce června 2009.

MASARYKOVA OBCHODNÍ AKADEMIE RAKOVNÍK	RABASOVA GALERIE RAKOVNÍK
Marek Pavlík telefon: 739 055 048 mpa@moarako	Dalibor Blažek Vysoká 232 269 01 Rakovník telefon: 313 513 953 rabasova.galerie@tiscali.cz

Recept na lásku

**CHTĚLI BYSTE ZNÁT
RECEPT NA LÁSKU?**

Pokud ano, seznámíme vás s jedním speciálním, který nejen pro čtenáře Jeseníčku připravily Anička Richtrová, Alena Korbelová a Aneta Vašmuciusová z VIII. třídy...

INGREDIENCE:

250 g porozumění	2 dcl důvěry
125 g zastání	kapka odvahy
95 g vzájemného pochopení	špetka lásky
90 g řešení společných problémů	ždibíček vášně

POSTUP:

Všechny ingredience smícháme, dáme na 20 minut k oltáři a po celý život pojídáme.

Přejeme dobrou chuť!

Další lahůdka pochází z kuchyně Jany Vinšové, Veroniky Machové, Veroniky Ryšlavé, Martiny Churanové a Ondry Synka. Předkládají nám obrázkovou symboliku, kterou lze považovat za jakousi magii lásky a rodinného štěstí...

	LÁSKA		DOMOV
	DŮVĚRA		DÍTĚ
	SVATBA		ŠKOLA
	SEX		DOMÁCÍ ZVÍŘE
	RODINA		ZAMĚSTNÁNÍ
	NESHODY		DOVOLENÁ
	USMÍŘENÍ		ZDRAVÍ

REDAKCE JESENÍČKU DOPLŇUJE

„Láska,“ jak řekl innsbrucký specialista v oboru psychiatrie a neurologie Gerhard Crombach, „ je ve skutečnosti jen chemický vzorec $C_8H_{11}N$, tedy fenylethylamin.“

$C_8H_{11}N$ je produkován v limbickém systému mozku, v řídící centrálce pocitů. Když se muž a žena k sobě přiblíží, produkce fenylethylaminu se zvýší.

INTENZITU LÁSKY lze prý spočítat podle vzorce:

$I_L = \text{Intenzita lásky}$	$p_a = \text{Arteriální tlak}$
$A = \text{Koncentrace adrenalinu v krvi}$	$n = \text{Počet objektů lásky}$
$G = \text{Koncentrace glykogenu v těle}$	

$$I_L = \frac{32,99 \cdot A \cdot G}{2 \cdot n} + p_a^2$$

Exkurze 6. třídy do CHKO KŘIVOKLÁTSKO

Chráněná krajinná oblast Křivoklátsko byla vyhlášena v roce 1978 jako přírodnovědecky velice významné území. A právě sem se v pondělí 23. března vypravila na exkurzi 6. třída ZŠ a MŠ Jesenice. Přečtěme si, co o tom napsala žákyně Štěpánka Edlová...

Cesta vlakem na Křivoklát ubíhala ve veselé atmosféře. Povídali jsme si vtipy a dávali hádanky. Proto se nám zdálo, že jsme na místo přijeli docela brzy. Nyní nás čekala delší procházka kolem hradu. Měli jsme namířeno do Informačního střediska Lesů České republiky, kam naše skupina dorazila celá udýchána.

Odměnou za pěší túru nám byla ukázka ptačích druhů, kterých na Křivoklátsku pravidelně hnízdí 120, včetně vzácného výra velkého a čápa černého. Také jsme si prohlédli sbírku vycpanin hlodavců, například veverku obecnou, křečka polního či lasici. Viděli jsme toho samozřejmě mnohem více, ale tohle bylo asi nejdůležitější. Exkurze se vydařila a líbila se nám.

Okresní ekologická soutěž

Ve středu 25.3.2009 se v Botanické zahradě v Rakovníku konalo jarní kolo ekologické soutěže na téma „Ekologie a půda“. Z naší školy se jí zúčastnily dvojce, jejichž jména jsou uvedena ve výsledkové tabulce dole. Doprovázely nás paní učitelky Knappová a Michlová.

Po příchodu do zahrady jsme se zapsali na soutěžní listinu, vyslechli si krátký úvod a poté se rozdělili do tří skupin podle kategorií. První skupina absolvovala přírodnovědné hry, druhá se odebrala soutěžit do horní části zahrady a třetí skupina si šla poslechnout přednášku o půdě. My (žáci ZŠ a MŠ Jesenice) jsme se přesunuli do dolní části zahrady, kde před námi již soutěžili žáci středních škol. Otázek bylo jako obvykle 20. Některé byly jednoduché, o jiných se to říci nedá. Po soutěži jsme si dopřáli krátký rozchod a před 12. hodinou jsme se do zahrady vrátili. Organizátoři nás seznámili se správnými odpověďmi a s dosaženými výsledky.

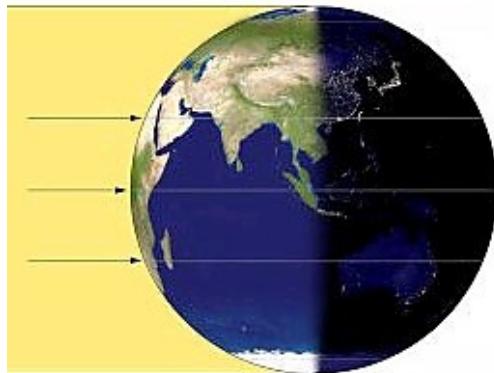
Napsala Alena Korbelová, VIII. třída

KATEGORIE	SOUTĚŽNÍ DVOJICE	BODY	MÍSTO
I. 4. – 5. TŘÍDA	Jan Prchal, Tomáš Vyleta	12	2.
	Dominik Břicháč, Václav Hron	10	5. – 9.
	Tereza Bekárková, Eliška Blahová	9	10. – 11.
II. 6. – 7. TŘÍDA	Zdeňka Sajfridová, Marie Zikulová	13	6. – 11.
	Dominik Sára, Michal Tatzauer	11	15. – 19.
	Štěpánka Edlová, Nikola Pokorná	9	21. – 25.
III. 8. – 9. TŘÍDA	Alena Korbelová, Anna Richtrová	10	6. – 13.
	Jaroslav Červenka, David Chvojka		
	Martina Churanová, Jana Vinšová	5	23.

21.3. - SVĚTOVÝ DEN ZDRAVÉHO SPÁNKU

V pátek 20. března 2009 ve 12:43 stanul střed slunečního kotouče přesně nad rovníkem a záhy nato Slunce vstoupilo do znamení Berana. Na severní polokouli nastala jarní rovnodennost. Od této chvíle se den prodlužuje a bude se tak dít až do letního slunovratu 21. června, kdy bude den dvakrát delší než noc.

V letech na počátku minulého století začínalo astronomické jaro výhradně 21. března. V roce 1920 se poprvé objevilo datum 20. března, poté se začalo vyskytovat stále častěji a dnes už výrazně převažuje. Tento trend bude pokračovat i v budoucnu. Naposledy v tomto století nastane první jarní den 21. března v roce 2011. V roce 2048 se první jarní den přenese dokonce už na 19. března a ke konci století se 19. a 20. března budou vyskytovat stejně často.

Jak se tedy zdá, budeme zřejmě stále více spojovat 21. března s jinou zajímavostí – Světovým dnem zdravého spánku. Vždyť spánek nám za celý život zabere přibližně 25 let, tedy asi třetinu života. Proto je jeho kvalita pro lidský organismus nesmírně důležitá:

- Ve spánku se tělo zbavuje škodlivin, obnovuje poškozené buňky a vyrábí obranné látky, čímž povzbuzuje přirozenou imunitu.
- Spánek příznivě ovlivňuje krevní tlak i hladinu cukru a cholesterolu v krvi, je tedy klíčový pro zdravé srdce.
- Spánek dopřává odpočinek mozku.
- Lidé, kteří kvalitně a přiměřeně dlouho spí, prokazatelně méně trpí depresemi, jsou celkově zdravější a výkonnější.

JAKÁ JE SOUČASNOST?

Výzkumy ukazují, že potíže se spánkem má až 35 % Čechů! Za nespavostí se kromě stresu či starostí mohou skrývat i vážnější obtíže a nemoci. Kvalita spánku je proto dobrým indikátorem našeho celkového zdraví.

Spánkový deficit se promítá do naší výkonnosti ve škole i v zaměstnání, do mezilidských vztahů i do schopnosti normálně fungovat ve společnosti. Proto bychom rozhodně neměli podceňovat tzv. SPÁNKOVOU HYGIENU:

- Alespoň 4 hodiny před spaním vynecháme tučná, kořeněná nebo sladká jídla a odepřeme si kávu, kolu a různé energetické nápoje.
- Spánek může zlepšit lehká procházka po večeři.
- Snažíme se uléhat (a vstávat) přibližně ve stejnou dobu.
- Do postele nepatří emoce, stres ani negativní myšlenky.
- Spíme v klidné, zatemněné a dobře vyvětrané místnosti s teplotou mezi 17°C – 20°C.
- Pobyt v posteli omezíme na nezbytně nutnou dobu.

1.4. - DEN PTACTVA

1. duben se vžil jednak jako den beztrestných aprílových taškařic, jednak jako den, kdy mají svůj svátek ptáci. A věřili byste, že si ho lidé připomínají už více než sto let? Vždyť 1. duben byl vyhlášen mezinárodním Dnem ptactva již v roce 1906!

Naši opeřenci si jistě zaslouží, abychom jim aspoň jednou za rok věnovali trochu pozornosti. Zejména těm užitečným, kteří nám pomáhají v boji proti nejrůznějším hmyzím škůdcům. Mnohé druhy hmyzu jsou velmi dobře vybaveny k tomu, aby poměrně rychle dosáhly vysokých stavů. Kladou stovky vajíček nebo mají několik generací do roka. Kupříkladu takový lýkožrout smrkový. Ten při nejčastějších dvou generacích do roka dokáže svou populační hustotu zvýšit i více než 100krát! O jak velká množství tohoto škůdce se jedná si snad lépe dokážeme představit z údaje, že na dospělém smrku se může jen v průběhu jednoho pokolení vylíhnout 150 až 200 tisíc kůrovčů.

♪ ♪ Čím se liší hnízdo jiřičky od hnízda vlaštovky?

Do hnízda vlaštovky je vchod shora, do hnízda jiřičky ze strany.

Ale pokračujme dále:

- Párek špačků, které jsme vylákali z lesů do zahrad, sebere za jedený měsíc hnízdění kolem 10 kilogramů škodlivého hmyzu.
- Sýkorka posbírá za den asi 35 000 hmyzích vajíček a ošetří tak ovocné stromy mnohem ekologičtěji než chemický postřík.
- Havran spotřebuje denně zhruba 500 tučných ponrav a stejně množství drátovců.

♪ ♪ Čím se stračí hnízdo liší od vraního?

Vrána má hnízdo ploché a rovné, kdežto straka kulaté a se stříškou.

A co třeba hraboši? Dokáží se tak rychle množit, že ve třech pokoleních během jediného roku dosáhnou přes dva a půl tisíce potomků. Každý z nich za rok sežere 1 kg obilí. K jejich přemnožení v přírodě však naštěstí nedojde, neboť mají hodně nepřátel. Z ptáků mezi ně patří užiteční dravci. Jedna poštolka pochytlá za rok asi 500 hrabošů, sova jich chytí kolem 1 000 a káně dokonce kolem 2 000.

Připomeňme si na závěr, čím bychom mohli ptactvu prospět:

- Nevypalujeme meze, nevysekáváme křoviny a nekácíme duté stromy.
- Vysazujeme nové remízky.
- Nestřílíme po ptácích z praků ani ze vzduchovek.
- Neprekračujeme koncentrace ani doporučenou dobu postříků.
- Vyvěšujeme ptačí budky s vhodnými vletovými otvory.
- Nerušíme ptactvo při hnízdění.
- Pomáháme ptákům překonat těžké zimní období příkrmováním olejnatými semeny.

♪ ♪ Která ptačí mláďata neznají svou matku?

Mláďata kukačkv.

♪ ♪ U kterých ptáků jsou samičky větší a silnější než samečkové?

U dravců.

SERIÁL

V 7. ročníku základní školy se v předmětu fyzika objevuje učivo o kapalinách a plynech. V této souvislosti se žáci zároveň seznamují se dvěma jmény – Blaise Pascal [čti: bléz paskal] a Archimédés. A přestože tyto velikány vědy dělí od sebe devatenáct století, učí se generace školáků zákony po nich pojmenované dodnes:

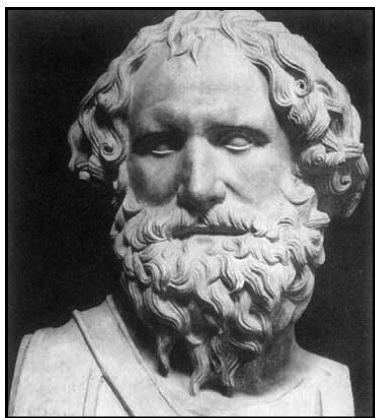
PASCALŮV ZÁKON:

→ Tlak přenášený kapalinou je ve všech místech kapaliny stejně velký a nezávislý na směru.

ARCHIMÉDŮV ZÁKON:

→ Těleso ponořené do kapaliny je nadlehčováno vztlakovou silou, která se svou velikostí rovná tíze kapaliny vytlačené tělesem.

V našem fyzikálním seriálu se budeme věnovat nejprve starověkému učenci Archimédovi.

**ARCHIMÉDES
ZE SYRAKUS
287 – 212 př.n.l.**

Řecký vynálezce, matematik a fyzik Archimédes byl jedním z nejvýznamnějších učenců starověku. Narodil se roku 287 před naším letopočtem v bohatém městě Syrakusy na Sicílii v rodině astronoma a matematika Feidia (též Fidia, Phidia či Pheidia), o němž bohužel není nic bližšího známo.

Coby nadaný mladík odešel Archimédes studovat do egyptské Alexandrie, tehdejšího střediska vzdělanosti. Ve zdejším Múseionu (Domě Múz) načerpal řadu poznatků a seznámil se s mnohými učenci. Po návratu do Syrakus si s nimi dopisoval (zejména s Eratosthénem z Kyrény, správcem alexandrijské knihovny) a právě díky těmto listům víme o jeho výsledcích. Ne všechny Archimédovy práce se však dochovaly. Ty zachovalé máme jen v cizích překladech a přepisech, především v arabských. Také přesně nevíme kolik důležitých spisů se ztratilo.

Archimédův vědecký záběr byl tak široký, že bychom jen stěží dokázali vyjmenovat všechny jeho poznatky. Zmíníme se alespoň o takových, k nimž se pojí nějaká zajímavost.

Podařilo se mu určit hodnotu Ludolfova čísla π v rozmezí $\frac{223}{71} < \pi < \frac{22}{7}$. Prováděl výpočty obsahu rovinných geometrických obrazců a výpočty objemu geometrických těles. Jako první vyjádřil objem koule jako $\frac{2}{3}$ objemu válce, kterému je tato koule vepsána.

☺ ☺ Zajímavost:

Archimédes si nejvíce cenil svého pojednání **O kouli a válci**. O tom svědčí i pověst, podle níž dal na svůj náhrobek vytesat kouli s opsaným válcem. Někteří historikové uvádějí, že zde bylo ještě jedno těleso – kužel vepsaný do válce. Pro poměry objemů těchto těles potom platí: $V_1 : V_2 : V_3 = 1 : 2 : 3$, kde V_1 je objem kužele vepsaného do válce, V_2 je objem koule vepsané do válce a V_3 je objem válce.

Zabýval se statikou, zformuloval podmínky rovnováhy, zavedl pojem těžiště a určil metodiku zjišťování polohy těžiště rovinných a prostorových útvarů. Řešil rovnováhu na páce a své znalosti zúročil v řadě mechanických vynálezů.

Zajímavost:

Když řecký historik Plútarchos z Heroneie (též Chairóneie) popisoval Archimédův život, tvrdil, že hluboká víra v sílu jeho strojů vedla Archiméda k výroku: „**„Dejte mi pevný bod a pohnu zeměkoulí.“** Jak dlouhé by asi muselo být rameno páky, pomocí které by něco takového dokázal? Uvažujme společně: hmotnost Země je $6 \cdot 10^{24}$ kg. Předpokládejme, že člověk může zvednout za 1 sekundu 60 kg do výše 1 metru. Pak jedno rameno páky musí být 10^{23} krát delší než druhé. Dejme tomu, že Archimédes chce pohnout Zemí o pouhý 1 centimetr. Zatímco tedy konec krátkého ramena opíše dráhu 1 cm, konec druhého ramena opíše ve vesmíru úctyhodný oblouk dlouhý 10^{23} cm = 10^{18} km. Přesně tuto dráhu by musela Archimédova ruka urazit! Trošku mu to usnadněme a zvyšme rychlosť pohybu jeho ruky na rychlosť světla. To za jeden rok urazí vzdálenost zhruba 10^{13} km. Počítejme: $10^{18} : 10^{13} = 10^5 = 100\,000$ let. Tak dlohu by pohyb jeho ruky trval. Jaký závěr tedy vyplývá z našich úvah? Asi ten, že Archimédes bral svůj výrok nejspíš jako pouhou nadsázkou.

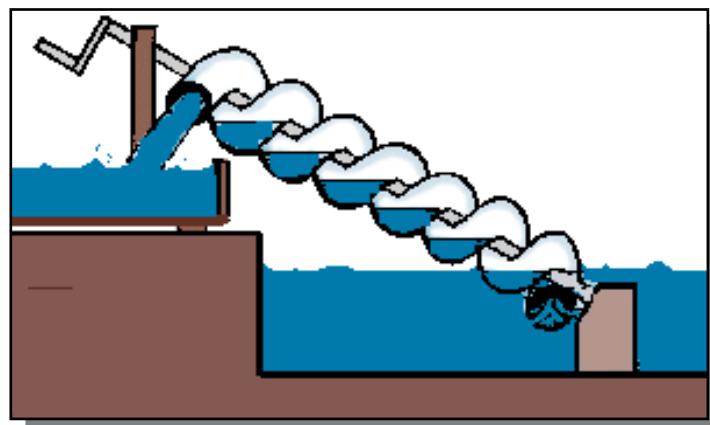

Zabýval se rovněž hydrostatikou a vysvětlil, jaké síly působí na těleso v kapalině. Právě tato poučka vešla ve známost jako Archimédův zákon.

Zajímavost:

Syrakuský panovník Hieron II. (kraloval v letech 270 – 215 př.n.l.) si objednal u zlatníka královskou korunu, která měla být vyrobena z ryzího zlata. Když byla koruna hotová, pojal panovník podezření, že do zlata bylo přimícháno méně hodnotné stříbro. Jak to však zjistit? Vážením těžko, protože hmotnost koruny odpovídala hmotnosti dodaného zlata. Hieron II. tedy požádal Archiméda, aby složení koruny prověřil. Ten nechtěl klenot porušit a dlohu marně hledal způsob, jak to udělat. Až jednoho dne, když se právě koupal ve veřejných lázních, si uvědomil, že těleso zcela ponořené do vody jí vytlačí právě tolik, jaký je jeho objem. A v té chvíli ho řešení konečně napadlo! Stříbro je nejen lacinější než zlato, ale má i menší hustotu. Jestliže zlatník nahradil část zlata stříbrem o stejně hmotnosti, musí mít koruna větší objem, než kdyby byla vyrobena z ryzího zlata. Pak ovšem při ponoření do vody vytlačí větší objem vody. Geniální nápad ho prý natolik rozrušil, že vyběhl na ulici nahý, a nevšímaje si užaslých spoluobčanů, jen křičel: „Heuréka!“ („Objevil jsem!“).

Byl činný jako vynálezce. Zmiňme zde například Archimédův šroub - jedno z nejstarších známých čerpadel. Shlo o šikmo uložený šnekový mechanismus uzavřený v dřevěném válci. Archimédův šroub se používal k čerpání vody v celém starověkém světě. Dále zkonstruoval několik mechanických obranných prostředků, které udivovaly svou údernou silou a možnostmi.

☺ ☺ Zajímavost:

Během druhé punské války Říma s Kartágem (218 – 201 př.n.l.) připluly k přístavu Syrakusy římské lodě s úmyslem jej dobýt. Přestože měli útočníci několikanásobnou přesilu, nedokázali dluho obranu města prolamit. Pozemní vojsko decimovaly katapulty, vrhající do jeho řad obrovské kameny, a rovněž loďstvo muselo čelit nevídáným nástrahám, které vymyslel Archimédes. Obránci z hradeb zachytávali nepřátelské lodě kladkostroji a převraceli je, anebo je rozbiti balvany zavěšenými na jeřábech.

Dluho byla dějepisci považována za výmysl historka o zapálení římské flotily pomocí zrcadel sestavených z vyleštěných vojenských štítů. Málodko věřil, že by to mohlo fungovat. Teprve v roce 1973 zopakoval pokus se štíty řecký vědec Ionnis Sakkas. Dal postavit dřevěný model antické lodi a potom pomocí padesáti vyleštěných kovových štítů soustředil sluneční paprsky na model ve vzdálenosti 40 metrů. Loď se skutečně podařilo tímto způsobem zapálit!

Syrakusy však nakonec přece jen padly a jejich dobytí nepřežil ani Archimédes. Ačkoliv si římský vojevůdce Marcus Claudius Marcellus přál vědce zajmout, jeden z vojáků ho zabil. Probodl jej, když si Archimédes na zahradě svého domu kreslil cosi do píska. „Noli tangere circulos meos!“ („Nedotýkej se mých kruhů!“) vykřikl ještě, než jej vrahův meč proklál. Násilí tak opět jednou zvítězilo nad rozumem...

Pát'áci veršovali

Jaro zimu přeletí, včelka z úlu vyletí.
Vyletí na sněženku a sluníčko je venku.
Děti radost mají, že si spolu hrají.
Na zahradě petrklič, jaro letí zase pryč.

ČAS HER
Matěj Rampas

ZIMA JE PRYČ
Jan Drahoňovský

Jaro je tu, sluníčko,
zas nás hřeje na líčko.
Zima šla už spát,
budeme se smát.

Po jaru léto, prázdniny,
budeme dělat koniny.
Po létu, žádná sláva,
zezloutne kolem tráva.

JARO
Eliška Blahová

Březen je tu, jaro taky,
ale stále jsou tu mraky.
Snad sluníčko vyleze
a zlá zima zaleze!

Všechno se tu zazelená,
stromy, keře vyraší.
Tažní ptáci se k nám vrátí,
zas nám budou zpívat.

Sluníčko nás zahřeje,
na duši i na těle.
Proto všichni jásejme,
nové jaro vítejme.

MÁ PANENKA
Zdeněk Cink

V zahrádce krokusy kvetly,
má panenka nosí pentli.
Krokusy si natrhala,
do vázy je doma dala.

Má panenka je jak růže,
radovat z jara se může.
Jaro už zimu přelétá,
na pole vrací se křepelka.

Divizna se tuze diví,
že libeček se všem líbí.
Brambořík brambory nemá,
sněženka je sněhu žena.

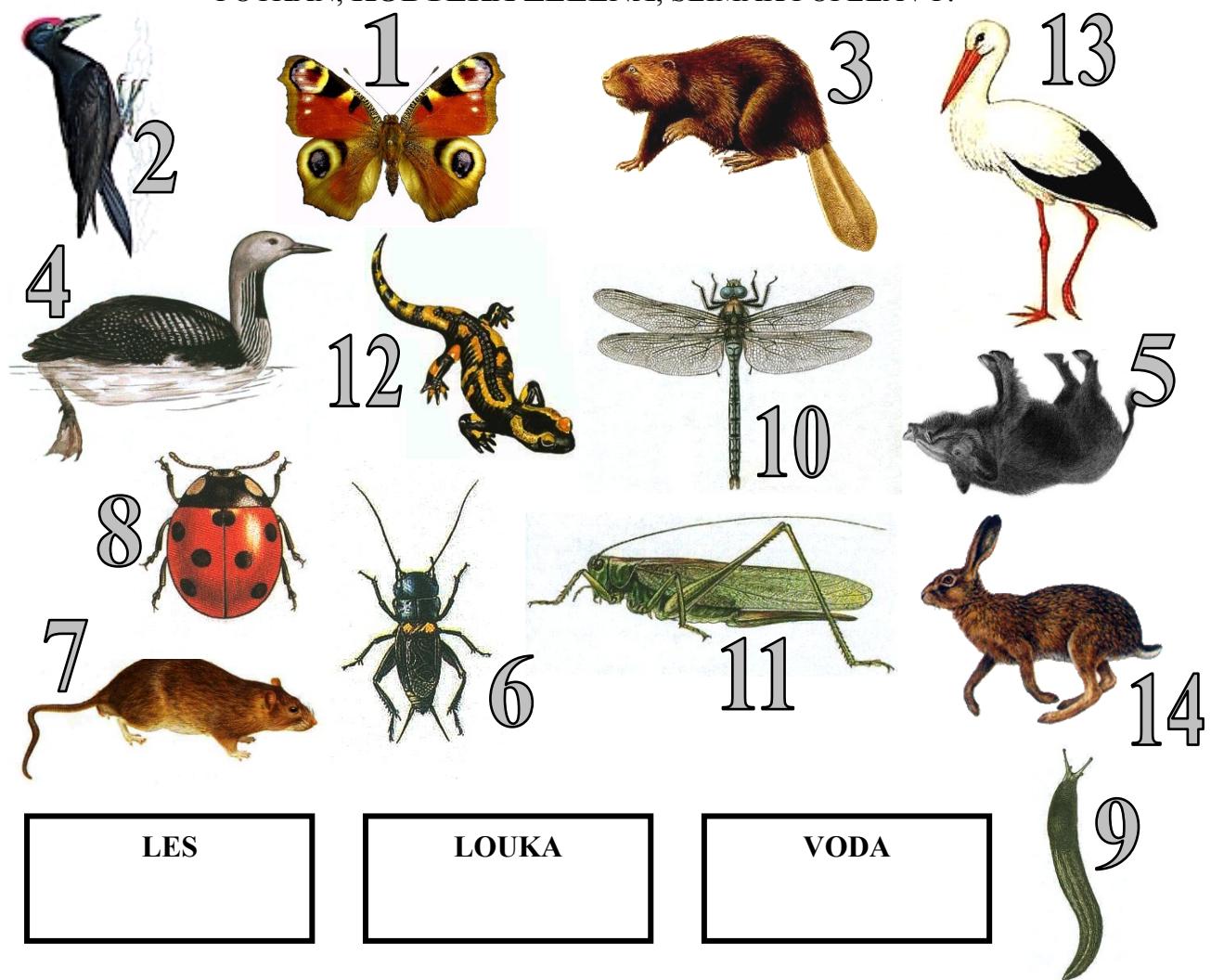
OD PODZIMU DO JARA

ÚKOL č. 1 – DOPLŇ DO RÁMEČKŮ:

Přiřaď šipkou názvy živočichů k číslům vedle obrázků a poté vepiš tato čísla do připravených rámečků podle toho, kde se daní živočichové vyskytují:

**DATEL ČERNÝ, ČÁP BÍLÝ, BABOČKA PAVÍ OKO, BOBR EVROPSKÝ,
POTÁPLICE SEVERNÍ, MLOK SKVRNITÝ, PRASE DIVOKÉ, CVRČEK POLNÍ,
ZAJÍC POLNÍ, ŠÍDLO KRÁLOVSKÉ, SLUNĚČKO SEDMITEČNÉ,
POTKAN, KOBYLKA ZELENÁ, SLIMÁK POPELAVÝ.**

ÚKOL č. 2 – ZJISTI:

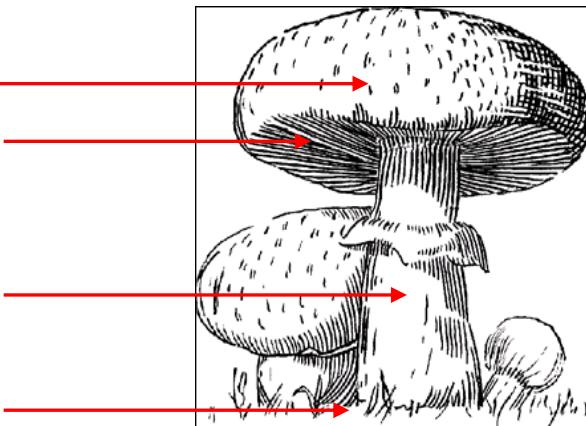
V minulém roce na podzim jsme v okolí školy vysadili nové stromky a keře. Již teď, začátkem března, jeden z keřů kvete. Tvým úkolem je zjistit název tohoto červeně kvetoucího keře a další informace:

- 1) Jméno keře. 2) Odkud pochází. 3) Dalších alespoň pět informací.

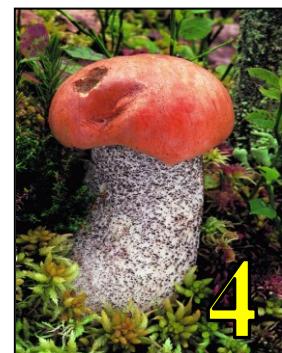
ÚKOL č. 3 – HOUBY:

- 1) Popiš stavbu těla houby:
 2) Doplň základní rozdělení hub podle jejich poživatelnosti:

- a) _____
 b) Nejedlé.
 c) _____

- 3) Přiřaď houbám rodové i druhové jméno:

Vypracované úkoly je třeba odevzdat do 15.4.2009.

ČTENÁŘSKÁ SOUTĚŽ JESENÍČKU

ŘEŠENÍ HÁDANEK Z ČÍSLA 13/2008-2009:

1

1.- DETEKTIVNÍ PŘÍBĚH

Kdyby byla sklenka osmkrát naplněna a pilo by se z ní několik hodin, muselo by na ní být mnohem více otisků rtů než jen jeden.

2.- OSMISMĚRKA

Dudek chocholatý.

3.- POČÍTAČOVÝ KVÍZ

1c, 2a, 3a, 4b, 5b, 6c.

4.- OBRÁZEK

Zleva: Pepa Lukáč, Pavel Wünsch.

SOUTĚŽNÍ KUPON – PODPIS:

5.- LITERÁRNÍ HÁDANKA

Václav Hájek z Libočan.

POZNEJ OSOBNOST

- Žila v letech 1785 – 1845.
- První česká spisovatelka (divadelní hry, příležitostné a pozdravné básně, povídky, kuchařky).
- Pod vlivem obrozenců začala psát česky.
- Ve svých dílech zdůrazňovala citovost, snažila se morálně vychovávat.
- Organizovala kulturní život, pořádala vlastenecké besedy, zakládala veřejné knihovny.
- Shromažďovala kolem sebe měšťanské dívky, učila je vést domácnost, působila na ně vlastenecky.
- Nejpopulárnější kniha: „Domácí kuchařka aneb Pojednání o masitých pokrmech pro dcerky české a moravské“.